

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3,— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON nr. 1414.

OGŁOSZENIA
oficyna się na wiersze milimetrowe. — Wiersz miłme-
trowy kosztuje 15 groszy. Wiersz reklamowy 60 groszy

REDAKCJA i EKSPEDYCJA
znajduje się w Katowicach Rynek 12.

Nr. 98.

Katowice, piątek 27-go kwietnia 1928

Rok 27.

Pruski minister oświaty w szkole polskiej.

Bytom. (Tel. wł.) Pruski minister oświaty Becker, w czasie swego pobytu na Śląsku, odwiedził we środę także polską szkołę mniejszościową w Wieszowie. Prócz przedstawicieli władz towarzyszył ministrowi sekretarz polskiego towarzystwa szkolnego, p. Michałek. Do szkoły tej uczęszcza 33 dzieci. Egzamin w obecności ministra w języku polskim i niemieckim wypadł pomyślnie. Następnie dr. Michałek w przemówieniu wskazał na to, że niższe czynniki urzędowe przeszkadzają wprowadzaniu w czyn praw, zagwarantowanych

Konwencją Genewską. Wyraził też nadzieję, że minister przyczyni się do zmiany tych stosunków. Od tego bowiem zależy, czy ludność polska nabierze zaufania do władz.

Minister Becker przyrzekł zbadać te stosunki i zaznaczył, że zawsze interesował się żywo szkołami mniejszościowymi i pragnie w myśl Konwencji Genewskiej z całą lojalnością spełniać życzenia polskie, odnoszące się do szkolnictwa.

Memoriał polski w sprawie szkolnej.

Podczas bytności ministra oświaty Beckera na Śląsku, złożyli Polacy memoriał, zawierający poglądy na stosunki szkolne Śląska Opolskiego. Memoriał wykazuje, że polskie szkolnictwo zostało w zarodku unicestwione

1. przez postępowanie przy stwierdzaniu i legalizowaniu podpisów rodzicielskich na postawionych wnioskach,
2. przez brak odpowiednich sił nauczycielskich i odpowiednich środków szkolnych w nowo otwieranych szkołach,
3. przez terroryzowanie ludności polskiej z strony czynników urzędowych i prywatnych organizacji w miejscowościach, w których planowano założenie szkoły mniejszościowej lub w których szkoła mniejszościowa już istnieje,
4. przez zupełną gospodarczą zależność polskiej ludności od niemieckich chlebobawców,

5. przez ograniczanie wolności zgromadzeń n. p. przez odmawianie lokali na zebrania z strony właścicieli gospód.

Wobec powyższego jako też z względu na to, że Śląsk Opolski zamieszkały jest przez ludność różnojęzyczną, prosimy Pana Ministra, by Pan łaskawie zechciał rozważyć sprawy następujące:

1. Czynny udział nauczycieli mniejszościowych w objawach życia kulturalnego mniejszości polskiej.
2. Założenie polskich szkół mniejszościowych czy zaprowadzenie nauczania mniejszościowego zależy ma od zbiorowej woli rodziców.
3. Jaknajruchlejsze zaprowadzenie nauki religijnej w języku polskim we wszystkich szkołach Śląska Opolskiego.
4. Stawienie do dyspozycji lokali szkolnych w celu uruchomienia polskich ochronek w miejscowościach o różnojęzycznej ludności.

Mordercy polityczni.

Berlin. (PAT.) W sensacyjnym procesie szczytnym o morderstwa czarnej Reichswehry szczególną sensację wywołały zeznanie Hauensteina, który w czasie plebiscytu górnośląskiego był na Górnym Śląsku komendantem specjalnego oddziału policyjnego, wyznaczonego dla wykonywania terroryzmu i mordowania osobników, podejrzanych o zdradę nielegalnych organizacji wojskowych. Hauenstein zeznał, że jego oddział liczył 160 urzędników, zaopatrzonego przez komisariat Rzeszy na G. Śląsku w fałszywe paszporty i w fałszywe formularze pełnomocnictw. Hauenstein oświadczył dalej, że podlegał jakimś drowi Hobusowi, który był łącznikiem pomiędzy organizacją Hauensteina a komisariatem Rzeszy na Górnym Śląsku. Pieniądze organizacją otrzy-

mywała za pośrednictwem dra. Hobusa od czynników państwowych. Hauenstein przyznał, że jego organizacja istotnie zamordowała około 200 osób na Śląsku. Odbywało się to w ten sposób, że dr. Hobus wzywał do siebie Hauensteina i wskazywał osobę, podejrzaną o zdradzenie składów broni albo o denuncjowanie wobec oddziałów międzyaljanckich nielegalnych organizacji niemieckich. Na polecenie dra. Hobusa organizacja Hauensteina usuwała tych osobników, zabijając ich prosto na ulicy albo też działając przy pomocy trucizny, bomb czy też granatów ręcznych. Hauenstein przytoczył szereg przykładów, stwierdzających, iż działalność jego była bezwzględnie znaną ówczesnemu komisarzowi Rzeszy na G. Śląsk, wybitnemu politykowi centrowemu a obecnie kandydatowi centrum do parlamentu, drowi Spieckerowi.

Nowe trzęsienia ziemi.

Londyn. (Pat.) Według otrzymanych tu dalszych wiadomości o katastrofie trzęsienia ziemi w Grecji, we środę rano nastąpiły zarówno w Koryncie, jak i w Atenach dalsze wstrząsy. W Koryncie runęła reszta domów, które ocalały w katastrofie poprzedniej. Zniszczeniu uległo wiele zabytków starożytnych w Koryncie. Wśród ludności wybuchła panika. Miasta nie można było oświetlić, gdyż elektrownia uległa zniszczeniu. Ponowne trzęsienie ziemi poprzedziły grzmoty.

Do portu przyplłynął pancernik angielski, który wyładował żywność dla ofiar katastrofy i materiał opatrunkowy. Miasto Argos miało ulec zupełnemu zniszczeniu.

Sofia. (WTB.) We środę w południe dało się znów na znacznej przestrzeni odczuć trzęsienie ziemi.

Czy są jakie straty, jeszcze nie wiadomo. Według urzędowych danych podczas dotychczasowych trzęsień zginęły 103 osoby, a przeszło 700 jest ranych. Liczba zburzonych całkowicie domów wynosi 10 000, zaś tak zniszczonych, że ich nie można zamieszkać, również 10 000. Przeszło 200 000 osób jest bez dachu.

Szkody wyrządzone przez trzęsienie ziemi w samym Filipopolu wynoszą około 1½ miljarde lewów. Bez dachu nad głową pozostaje w dalszym ciągu 14 000 osób, chociaż władze zdołały już rozmieścić około 9 000 w domach nie uszkodzonych. We wsiach, położonych w pobliżu Filipopola, liczba bezdomnych wynosi 2 500. W Filipopolu ogłoszono stan oblężenia i sądy doraźne, aby zapobiec rabunkom.

Walka z komunistami.

Rewał. (WTB.) Policja dokonała rewizji u tutejszych komunistów i aresztowała wybitniejszych przywódców. Znalaziono wielkie zapasy nielegalnej literatury. Podobno komuniści projektowali wywołanie rozruchów.

Socjaliści przeciwko komunistom.

Paryż. (PAT.) Socjaliści departamentu Sekwany uchwalili rezolucję, zabraniającą w departamencie Sekwany oddawania przez socjalistów głosów na rzecz kandydata komunistycznego, nawet w tym wypadku, gdyby miał zwyciężyć kandydat unji narodowej.

Min. Zaleski o swej podróży do Włoch.

W wywiadzie udzielonym dziennikom warszawskim „Epoka” i „Kurjer Poranny” minister Zaleski podkreślił na wstępie, że jest z pobytu we Włoszech bardzo zadowolony. Minister wyjechał w celu odnowienia swoich stosunków z kierownikiem polityki zagranicznej Włoch, z którym stosunek osobisty przerwał się od dwóch lat. Chodziło przede wszystkim o ożywienie i zacieśnienie istniejących od szeregu lat bardzo dobrych stosunków z Włochami. Wbrew mniemaniom niektórych gazet prasy zagranicznej podróż nie miała na celu załatwienie żadnych szczególnych spraw. Chodziło tylko o ogólne przedyskutowanie polityki zagranicznej i zorientowanie się co do możliwości współpracy na przyszłość. Z prawdziwym zadowoleniem stwierdził, oświadczył minister Zaleski, że polityka Włoch i Polski w głównych liniach idzie w tym samym kierunku, to jest rządy obu państw dążyły stale i wytrwale do utrzymania pokoju. Zainteresowane co do głosów przypisujących wizycie rzymskiej nieprzyjazny charakter wobec małej ententy, minister oświadczył stanowczo, że niepokój w sprawie stosunku do małej ententy nie może istnieć po oświadczeniu złożonym przez niego Agencji „Rador”. Zaznaczając, że niektóre gazety prasy niemieckiej starały się nadać przesadzone znaczenie wizycie, minister Zaleski oświadczył, że wszelkie uwagi prasy zagranicznej starające się dowieść, że wizyta w Rzymie stanowi ma jakiś zwrotny punkt w polskiej polityce zagranicznej pozbawione są podstaw.

Zapytany, ile prawdy mieści się w pogłosce o pośrednictwie Polski między Francją a Włochami, minister stwierdził, że o podobnym pośrednictwie nie może być mowy, przyczem zaznaczył, że w ostatnich czasach często nadużywało się pojęcia pośrednictwa politycznego, do którego przecież państwo pozostające ze sobą w bezpośrednich stosunkach dyplomatycznych rzadko kiedy się uciekają. Zresztą stosunki Francji z Włochami — dodał minister — nie są wcale takie, aby zachodziła potrzeba tego pośrednictwa. Polska polityka zagraniczna będzie nadal iść wytrwale po drodze dotychczasowej, drodze pokoju i harmonijnej współpracy na terenie Ligi Narodów ze wszystkimi państwami, których ideałem politycznym jest utrzymanie pokoju. Wbrew rozsiewanym plotkom stwierdził minister, że rząd włoski kroczy po tej samej drodze. To też w czasie pobytu w Rzymie znaleziono wiele punktów, na podstawie których Polska i Włochy mogą owocnie współpracować. Oczywiście współpraca ta — dodał minister Zaleski — dotyczy wyłącznie stosunków międzynarodowych.

W sprawie pogłosek gazet co do rozmów z Mussolinim o amerykańskim projekcie paktu antywojennego, minister stwierdził, że rząd amerykański zwrócił się do rządu polskiego z projektem podpisania umów podobnych do tych, jakie zostały już zawarte z Francją i rozesłane następnie wszystkim mocarstwom. Sprawa podpisania umów przez Polskę studjowana jest obecnie przez M. S. Z. Przeciw podpisaniu zasadniczo przeszkód niema. Może chodzić jedynie o zastosowanie ich do specjalnych potrzeb Polski. O sprawie tej była mowa we Włoszech, przyczem uznaliśmy obustronnie pożyteczność podpisania tego rodzaju aktów przez większą liczbę państw.

Kończąc, minister Zaleski oświadczył: Polityka moja była zawsze jasna i prosta. Nigdy nie odczuwałem potrzeby robienia z niej tajemnicy. Oczywiście sprawy zagraniczne są tak delikatne, iż niepodobniestwem jest dyskutować publicznie wszel-

kich drobnych szczegółów czy posunięć, jednak linia ogólna da się zawsze przedyskutować z pożytkiem.

Co się tyczy zmian personalnych minister oświadczył, że poseł polski w Szwecji p. Wysocki mianowany będzie podsekretarzem stanu M. S. Z. Poseł w Rzymie Knoll obejmie placówkę w Berlinie, Olszowski przejdzie do Angory.

Zapytany jeszcze przez dziennikarzy w sprawie wizyty w Watykanie, minister Zaleski podał interesujące szczegóły tej wizyty. Ponieważ pewne nowe protokolarne formalności Stolicy Apostolskiej wymagały wizyty odrębnej, minister Zaleski musiał opuścić terytorium dawnego państwa kościelnego, udając się na przeciąg 24 godzin do Neapolu, po czym dopiero mógł złożyć wizytę w Watykanie. 40-minutowa audjencja u papieża miała charakter nadzwyczaj serdeczny i była dowodem, do jakiego stopnia papież interesuje się specjalnie sprawami polskimi. Papież informował się z wielką troskliwością o sprawach polskich, przyczem udzielił błogosławieństwa dla Prezydenta Rzplitej, całej Polski oraz marszałka Piłsudskiego, jego małżonki i córeczek, które wyszczególnił z imienia.

Przegląd polityczny

Pobyt króla Amanullaha w Warszawie.

Wedle ustalonego programu król Amanullah przybędzie do Warszawy 29 bm. Będzie on przyjmowany bardzo uroczysto. Pociąg z parą królewską przybędzie na dworzec główny, gdzie oczekiwać będą dostojnicy państwa i kompania honorowa 36 p. p. z chorągwią i orkiestrą, która odegra hymn afganistański. Z dworca udadzą się dostojni goście do pałacu Rady ministrów, gdzie przygotowane są już w spaniałe apartamenty. W drodze asystować będzie orszakowi królewskiemu szwadron 1 pułku szwoleżerów. Na ulicach, które przejeżdżać będzie para królewska, ustawione będą szpalery wojskowe z chorągwiami i orkiestrami. Wkrótce po przyjeździe król Amanullah uda się z wizytą na zamek do Prezydenta Rzplitej. Następnie król uda się na grób Nieznanego Żołnierza. W pałacu Rady ministrów, gdzie zamieszka para królewska, ustawiona będzie warta honorowa z chorągwią.

Wydatki Polski na wojsko.

Główna gazeta socjalistyczna „Robotnik” walczy od dłuższego już czasu przeciwko wydatkom państwa na wojsko. Oblicza, iż stanowią one jedną trzecią wszystkich wydatków państwowych, a więc przeszło 800 milionów. Są o 130 milionów wyższe, niż przeszłego roku.

Wojsko polskie liczyć będzie w ciągu roku bieżącego 210 tysięcy żołnierzy i 16 tysięcy oficerów. Oprócz tego istnieje jeszcze straż pograniczna w liczbie 25 600 ludzi i policja krajowa (żandarmerja) w sile 32 tysięcy. Na dwie ostatnie formacje ministerstwo spraw wewnętrznych przewiduje 165 milionów złotych wydatku.

Jak „Robotnik” uważa, utrzymywanie tak licznego wojska jest dla Polski niepotrzebne. Polska

wyduje więcej na wojsko, niż jakiekolwiek państwo na świecie.

„Robotnik” nie pamięta o niekorzystnym położeniu granic Polski. Są one od wschodu i zachodu bardzo długie, a nadto z obu tych stron, mianowicie jednak ze strony bolszewików grozi Polsce stałe wielkie niebezpieczeństwo.

Ile osób wywedrowało z Polski w 1927 roku?

Główny Urząd Statystyczny ogłosił świeżo statystykę emigracji z Polski za 1927 rok. Wyemigrowało osób 147.614, podczas gdy w roku 1926 wyemigrowało 167.509 osób, czyli, że emigracja pomniejszyła się o blisko 20.000 osób. Najwięcej emigrantów pochodzi z woj. Łódzkiego (44 tys.), Kieleckiego (22 tys.), Lwowskiego (14 tys.), Tarnopolskiego (11,5 tys.) i t. d.

Emigranci rekrutowali się z następujących zawodów: rolnicy (105,5 tys.), rob. przemysłowi (6,4 tys.), bez bliżej określonego zawodu (8,2 tys.), służba domowa (1,4 tys.), handel, banki, biurowość (917 osób), górnictwo (771 osób) i t. d. Członków rodzin bez zawodu było (20,1 tys.).

Emigracja skierowana była do następujących państw:

Niemcy	68.779	osób
Kanada	22.031	„
Argentyna	20.189	„
Francja	16.211	„
Stany Zjednoczone	9.397	„
Brazylja	3.376	„
Belgia	1.086	„
Rumunja	994	„
Palestyna	840	„
Inne kraje	4.711	„

W porównaniu z roku ubiegłego spadło gwałtownie wychodźstwo do Francji (z 68,7 do 16,2 tys.), oraz do Palestyny (z 6,840 do 840). Wzrosła natomiast emigracja do Niemiec, Kanady i Argentyny. Wychodźstwo do Stanów Zjednoczonych nie uległo większym zmianom, utrzymując się nadal na niskim poziomie.

Nowe przemówienie papieskie o wychowaniu młodzieży.

Ponownie zajął się w ostatnich dniach Ojciec święty sprawą, która stanowi istotę konfliktu Kościoła z państwem włoskim, — wychowaniem katolickim młodzieży pozaszkolnej. Zrobił to, odpowiadając na adres Rady naczelnej katolickiego związku mężczyzn.

W przemówieniu swoim dał Papież wyraz trosce o wychowanie młodzieży i przypomniał dawniejsze swoje oświadczenia, w których podkreślał, że Kościół ma nie dajace się obalić prawo do wychowania młodzieży w chrześcijańskich cnotach i moralności. Oświadczył również twardo, że wychowanie młodzieży w kraju katolickim nie może być inne jak tylko katolickie... Chodzi tylko o miejsce dla Kościoła, by swoje zadanie mógł wypełniać w tej delikatnej akcji bez możliwości konkurencji. O to starać się winny katolickie organizacje, w pierwszym rzędzie organizacje mężczyzn.

Prasa faszystowska wstrzymała się tym razem od omawiania Papieskiego przemówienia, choć mo-

no podkreślona w niem zasada przeciwstawia się faszystowskiemu monopolowi wychowywania młodzieży.

Przytoczone wyżej szczegóły świadczą, jak bardzo niepewne są obecne stosunki religijno-moralne we Włoszech.

Pakt przeciwko wojnie a Francja.

Angielskie gazety uważają, że zastrzeżenia, jakie Francja do planu amerykańskiego w sprawie paktu przeciw wojnie poczyniła, są na to przeznaczone, aby projekt amerykański jak najwięcej osłabić. Co Ameryka jasno i prosto przedstawia, to Francja zrećnie słowami zaciemnia. Tak, jakby jej chodziło, żeby pakt ów do skutku nie doszedł.

I bez Francji pakt taki nie miałby celu. I dla tego Anglicy mimo wszystko mają nadzieję, że uda się trudności usunąć. Rząd angielski gotów pośredniczyć między Francją a Ameryką.

Głównym powodem zastrzeżeń Francji jest podobno ta okoliczność, iż państwo to zawarło n. p. z Polską przymierze na wypadek wojny. Przystępując do paktu amerykańskiego Francja nie mogłaby obowiązań wobec Polski dotrzymać. Jednakże na to gazety angielskie mają radę i to tę, aby Polska również do paktu przeciw wojnie przystąpiła, a wtedy żadnych trudności być nie może.

Polska została istotnie do przystąpienia zaważana.

Prawo wyborcze kobiet w Anglii.

Na posiedzeniu Izby Gmin rozpatrywano projekt ustawy, przyznającej czynne prawo wyborcze kobietom, które ukończyły lat 21.

W przebiegu narad wnieśli konserwatyści poprawkę, przyjmującą ukończone lat 25, jako cenzus wieku zarówno dla mężczyzn, jak kobiet. Poprawkę wniósł sir Aleksander Sprot. Wnioskodawca zaproponował przytem, aby w razie przyjęcia jego poprawki, nowa ustawa nie pozbawiała czynnego prawa wyborczego tych mężczyzn, od lat 21 do 25, którzy są już zarejestrowani jako uprawnieni do głosowania.

W odpowiedzi na przemówienie deputowanego Sprota, zabrała głos labourzystka miss Bondfield, która wystąpiła z gwałtowną opozycją wobec wniosku konserwatystów.

Za wnioskiem Sprota przemawiał konserwatysta lord Hugh Cecil, dowodząc, że poglądy polityczne wyborcy, który ukończył lat 25, są bardziej dojrzałe. Projektowana ustawa, zdaniem mowcy, wprowadzi do czynnego życia politycznego 5 milionów młodych wyborców, którzy zneutralizują w odpowiednim stopniu autorytet polityczny obecnego ciała wyborczego.

Sekretarz Stanu Spraw Wewnętrznych sir William Joynson Hicks scharakteryzował poprawkę, jako dążenie do pozbawienia prawa wyborczego 2 i pół miliona mężczyzn w wieku od lat 21 do 25 za cenę pozbawienia cenzusu wyborczego takiej samej ilości kobiet w tym samym wieku. Mowca nazwał to cofnięciem wskazówki zegara politycznego.

Ostatecznie Izba odrzuciła poprawkę p. Aleksandra Sprota 359 głosami przeciw 16.

Aleksander Kornel Dobrowolski.

KU LEPSZEJ DOLI.

16) — (Ciąg dalszy).

— Tak samo wylazi, jak i wieczór się chowa — pozwolił sobie Kazek na sceptyczną uwagę.

Jedno uczucie wiązało się w ich pamięci ze wschodem słońca: konieczności ziewania, tak całą gębą, i to po wielekroć razy. Poza tem powieki piekły ich z niewyspania, że ustawicznie musieli trzeć oczy. Jednak tylko w pierwszej chwili odczuwali to nienormalne przerwanie snu. Gdy słońko uniosło się nieco w górę, z lubością nadstawiali plecy, by je zagrzało trochę, bo w tym mrocznym lesie przyczał się z nocy chłód, który dotąd tylko ruchem mogli pokonać.

Na rzadkiem zboczu lasu, właśnie od wschodniej strony, mieniły się tęczą krzewy jałowca, osnute delikatną przedzą pajęczyny. Na nią to przypadała rosa kropelkami drobnymi, z których każda rozszepiała teraz promienie słońca. Sucha trawa leśna skrzyła się od tych kropelek i dziwnie pociągała chłopaków, by bosa stopy przesuwać po nich, zagarniając jak najwięcej tych zimnych/szmaragdów, topazów i brylantów, które zaraz rozplywały się po nogach.

Albo to wykopywanie ziemniaków, do którego poszli z wujciem i matką kilka dni temu wieczorem. Kopalnicę rozpalili ognisko, dorzucając wciąż zeschniętych badyli. Dym snuł się po polu cienką smugą, taki siny i gryzący, a jego długi ogon opierał się aż o las. W zachodzącym słońcu błyskały kopaczki, uderzając z takim szelestem o ziemię, jak gdyby ktoś miał ustawicznie a szybko arkusz papieru.

Jakaś baba podeszła do ogniska, i patykami zaczęła w niem grzebać. Odrzuciła kilka czarnych od spalania ziemniaków i wzięwszy je przez spódnicę, podała ksie-

zku Ksaweremu, rozchylając w uśmiechu popękane wargi. Naturalnie, że chłopcy zaraz upominali się o ten przysmak.

Jakże im teraz będzie w domu smakować kasza i fasola po wykwinnych obiadach u wuja?

Gdy szli z dworca do domu, dźwigając parami walizki i różne toboły, czuli, że w tem mieście oddycha się jakoś ciężiej, i że upał jest tu większy. Niema przewiewu, a gdy już zerwie się wiatr, to zaraz nieci tu-many kurzu, który zasypuje oczy i nie pozwala swobodnie mówić.

Ogród dziadziowy wydał się im jakiś inny. Zmalał w porównaniu z temi przestrzeniami, które przebiegali w Czarnej. Przytem pozarastał przez te dwa miesiące nie do poznania. Ot, dynie rozrosły się po całym płocie, że go zupełnie zakryły. Ogromne kule zwisały ciężko ku ziemi, poźółtkie już i tak śmiesznie wydęte, jakby je kto wydmuchał podobnie, jak szkło w hucie, która zwiędzili niedawno.

Bystreimi spojrzzeniami ogarniali chłopcy cały ogród, oceniając, co w nim jest dla nich pociągającego. No, dojrzały już wreszcie węgierki! Tam, na tem młodym drzewie są takie duże, tylko szkoda, że na gałęziach pełno jakichś kolców. Trzeba będzie tyczkę rozszepać w górę, żeby można zahaczyć ogonek, bo wyłazenie na drzewo byłoby ryzykowne dla ubrania.

Jabłka czerwienią się na rzędach drzew. Musi się spróbować, czy są już do jedzenia, bo często pozory mylą. A ta ogromna grusza, która pokryta jest mnóstwem szaro-zielonych owoców. Tylko szkoda, że największa odnoga drzewa wykrzywiła się za parkan i zawisała nad brzegiem rzeczki, a trudno upilnować, żeby obce chłopak nie otrząsały gruszek.

Przegląd wypadł pomyślnie. Dobrze i to na pocieszenie po tej milej Czarnej. No! do dzieła! Trzeba zacząć od jabłek, bo rosna nisko i nie musi się po niej wspinąć na drzewa.

— Kazek!

Oho, już ciotka przypominała sobie swojego pupilka.

— Pewnie z gliceryną czekała, aż wrócisz z wakacji — dogadywał Bolek.

— Zaczyna się! — mruzczał Kazek i bez zbytego pośpiechu odszedł ku domowi.

Pani Luda posłała go do wuja Karola z prośbą, żeby przyszedł na wieczór z kolegami. Trzeba uczcić przyjazd siostry.

Wieczorem przyszło dwóch księży i zaczął się preferans.

Dopóki nie zapadła ciemność, chłopcy wyprawiali harce po ogrodzie. Potem trzeba było jednak zjeść kolację i przed spaniem pogapić się trochę, jak starsi grają w karty. Najśmieszniej wyglądały panie, patrzące ze znużeniem minami na te przecięte przez pół obrazki. Nigdy nie były zdecydowane, czy ciągnąć, czy też dać drugiemu grać. A gdy już która zebrała na odwagę, a przypadkiem usłyszała groźne „contra”, usiłowała się zaraz cofnąć, poznawszy zapóźno, że nie trzeba się pchać, gdy się nie ma dobrej karty w ręce.

Bolek, że to najstarszy i pełen pretensji do wszechwiedzy, począł ciotkę doradzać w grze. Czynił to na swój sposób, podglądając karty dziadkowe, to znowu którego z księży. Zbyt głośno jednak wypadały te wywiady, by nie zwrócić powszechnej uwagi. Zaczęły się protesty, a skończyły się na odprawieniu małej gromadki na spoczynek. Zresztą i tak już tym młodszym rozdierała się buzie od ziewania, więc nie mogli narzekać na to, że krzywdą się im dzieje. Jeden Bolek wyszedł z obrazą, gdyż nieledwie mógł sam zasiać z nimi do gry, a tymczasem traktują go, jak dzieciaka.

Następne dni zaszły na wpisach chłopców do szkoły. Potem rozpoczęcie roku szkolnego, tak zwykłe chaotyczne, zanim nowi uczniowie włożą się w dyscyplinę, a starsi zdolają się do niej na nowo przyzwyczaić.

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Plątek

27

kwietnia

Konsekracja kościoła katedralnego śś. Piotra i Pawła w Katowicach (1902)

Św. Anastazego, papieża, † 400.

Wspomn. św. Pawła od Krzyża.

SŁOW.: BOGUFAL.

Albowiem Królestwo Boże, nie jest pokarm i picie, ale sprawiedliwość i pokój i wesele w Duchu świętym. Bo kto w tem służy Chrystusowi, podobna się Boga, a ludziom jest przyjemny. (Rzym. XIV. 17. 18.)

Zdanie: Na wyższych fundamentach wyższy mur stać może, i wyższy rozum tylko na głębszej poroze.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wschodzi o godz. 4.23, zachodzi o godz. 19.01. — Księżyc wsch. o godz. 10.30, zach. o godz. 2.23.

Długość dnia wynosi 14 godzin 38 minut.

Zmiany powietrza przed 100 laty: wietrzno i dzdżyście. Jutro: suche z lekkim wiatrem.

Dziecko polskie do szkoły polskiej.

Od 4 do 8 maja odbędą się wpisy dzieci do szkoły. Rodzice polscy mają obowiązek sumienia, zapisać swoje dzieci do szkoły polskiej.

Ogółem jest dzieci w szkołach 179 tysięcy. Do szkół polskich uczęszcza 160 tysięcy. To jest 88 procent. Zaś 12 procent do szkoły niemieckiej.

Szkół polskich jest na Śląsku 551, niemieckich zaś 106.

Liczba dzieci w polskich szkołach stale wzrasta. Jeszcze w 1926 szkoły niemieckie liczyły 5500 dzieci polskich, w roku 1927 zaś już tylko 2500. W tym roku żadne dziecko polskie nie powinno być wpisane do szkoły niemieckiej.

— Dziesięciolecie niepodległości Polski. W związku z przypadającą w listopadzie b. r. rocznicą dziesięciolecia niepodległości państwa polskiego ma Rada ministrów opracować szczegółowy plan uroczystego obchodu tej rocznicy w całym kraju. Program przewidzieć ma między innymi uroczyste nabożeństwa we wszystkich kościołach i domach modlitwy, rewie wojskowe we wszystkich garnizonach wojskowych, oraz iluminację wszystkich gmachów rządowych. W obchodzie uroczystości dziesięciolecia państwa polskiego wezmą udział specjaliści delegacji państw obcych.

— Zmiany w opłatach czeków P. K. O. P. K. O. wprowadza z dn. 1 lipca następujące zmiany w opłatach za czek: należność za jeden przekaz obniża się na 45 groszy; należność ta jest płatna kwartalnie z góry. W razie niewykonania lub odwołania przekazu zwraca się opłatę klientowi. Pobierane ponadto przy czekach stałych należności (opłata manipulacyjna i prowizja) pozostają bez zmiany. Powyższe normy będą się odnosiły do nowych czeków stałych, zgłaszanych do P. K. O. od dnia 1 lipca b. r., a z dniem 1-go stycznia 1929 roku będą stosowane również do czeków stałych dawnych.

Województwo śląskie

* JE. ks. biskup Lisecki wizytuje diecezję. Jego Ekscelencja, Najprzewielebniejszy Ks. Biskup Lisecki wyjeżdża z początkiem maja do dekanatu Tarnogórskiego i Lublinieckiego w celu udzielenia św. Bierzmowania i dokonania wizytacji kanonicznych. Przyjazd Jego jest przewidziany: Do Bobrownik dnia 3 maja o godz. 3 po południu — do Nakła dn. 4 maja o godz. 3 po poł. — do Rybnej dnia 5 maja o godz. 3 po poł. — do Starych Tarnowic dnia 7 maja o godz. 3 po poł. — do Reptów dnia 8 maja o godz. 3 po poł. — do Miasteczka dnia 9 maja o godz. 3 po poł. — do Żygliny dnia 10 maja o godz. 3 po poł. — do Woźnik dnia 11 maja o godz. 3 po poł. — do Jedryska dnia 12 maja o godz. 3 po poł. — do Lubzyska dnia 13 maja o godz. 3 po poł. — do Koszęcina dnia 14 maja o godz. 3 po poł. — do Boronowa dnia 16 maja o godz. 8 rano — do Ciszyny dnia 16 maja o godz. 3 po poł. — do Lublińca dnia 16 maja o godz. 7 po poł. — do Sadowa dnia 17 maja o godz. 3 po poł. — do Lubecka dnia 18 maja o godz. 3 po poł. — do Pawonkowa dnia 20 maja o godz. 8 rano — do Kochanowic dn. 20 maja o godz. 3 po poł. Powrót do Katowic dnia 21 maja.

* Kolonie dziecięce Czerwonego Krzyża! W piątek, dnia 27 kwietnia wyjeżdżają dzieci z Katowic, Nowej Wsi, Nowego Bytomia, Welnowca, Siemianowic, Janowa i dzieci, które otrzymały specjalne zawiadomienie do kolonii leczniczej w Rabce. Zbiórka w Katowicach przed dworcem III. kl. o godzinie 10 przed południem.

* Nowy prezes Stowarzyszenia burmistrzów. Na nadzwyczajnym posiedzeniu Stowarzyszenia burmistrzów i Naczelników Gmin województwa śląskiego wybrano w miejsce ustępującego prezesa dra Górnika prezesem Stowarzyszenia prezydenta Król. Huty p. Spaltensteina.

* 8-godzinna praca w przemyśle. We środę odbyła się u komisarza demobilizacyjnego w Katowicach konferencja przedstawicieli ciężkiego przemysłu w sprawie przeprowadzenia pracowników, zatrudnionych w hutach, z 10-godzinnej na 8-godzinny dzień pracy. W wyniku tej konferencji niektórzy przemysłowcy zgodzili się na przeprowadzenie w krótkim czasie swych pracowników na 8-godzinny dzień pracy.

Z Katowickiego.

Katowice. (Sodalicja inteligencji męskiej.) Dnia 24 bm. odbyło się miesięczne zebranie Sodalicji inteligencji męskiej. Jak zwykle, moderator Sodalicji, ks. R. Moskała T. J. z Krakowa wygłosił ciekawy wykład na temat religijny. W dyskusji między innymi prefekt Sodalicji p. radca Gaudnik mówił o swych wrażeniach z wyjazdu do Wilna i o serdecznym przyjęciu, z jakim spotkał się ze strony tamtejszych sodalicji. Sodalicja inteligencji w Katowicach dobrze się rozwija. Skupia inteligencję katolicą nie tylko z Katowic, ale także z innych miejscowości G. Śląska. Co miesiąc odbywają się zebrania członkowskie oraz zebrania towarzyskie. Wzywa się sodalicjów z inteligencji oraz kandydatów na członków do zgłoszenia się kartą pocztową do prefekta Sodalicji, pana radcy Z. Gaudnika, Katowice, ul. Wojewódzka 50.

— (Podwyższenie cen chleba, mięsa i cukru). W ubiegły wtorek obradowała komisja do ustalania cen przy magistracie katowickim. Komisja ta postanowiła podnieść ceny chleba z 65-procentowej maki żytniej o 2 grosze na funcie, oraz mięsa wołowego I. gatunku o 5 groszy na funcie. Poza tem rozpatrywała wniosek kupców o podwyższenie cen za cukier (faryna) o 6 groszy na funcie. Kupcy żądanie to uzasadniali podwyższeniem cen na cukier przez rząd. Będziemy więc odtąd mieli cukier drogi. Ciągłe wzrastająca drożyzna to zły znak i komu leży na rozwoju naszego życia gospodarczego, a kto ma na to wpływ, winien temu zapobiegać.

— (Ponowny bunt komunistów w więzieniu). Komunistyczni więźniowie usiłowali ponownie w ubiegły poniedziałek około godziny 11 do południa wywołać zaburzenie. Po odśpiewaniu „czerwonego sztandaru“ zażądali różnych udogodnień w areszcie śledczym. Inspektor więzienny wkroczył natychmiast i w krótkim czasie zdołał bunt stłumić. Żądania komunistyczne zostały odrzucone. Na polecenie prokuratora Małkowskiego wydano zarządzenie, aby do ponownych takich wypadków nie dopuścić. Główni winowajcy odesłani zostaną do więzień w Mysłowicach, Lublińcu i Tarnowskich Górach.

Bogucice w Katowickiem. (Jubileusz Sierocińca). Tutejszy sierociniec im. ks. Marceki obchodził w tych dniach 70-letni jubileusz swego istnienia. Budowa zakładu kosztowała 4.384 talary. Obecnie zakład wychowuje 190 dzieci. W szkole trzyklasowej wykłada kierownik oraz dwie siostry św. Jadwigi. Do ochronki uczęszcza 130 dzieci z całej parafii. Kuchnia zakładu wydaje dziennie ubogim 300 obiadów. Siostry udzielają także lekcji muzyki i uczą robót ręcznych. Istnieje zamiar zbudować salę gimnastyczną i powiększyć kaplicę. Kuratorjum zakładu tworzą: miejscowy proboszcz ks. Ścigała, p. dyrektor Balcer oraz lekarz naczelny dr. Wilimowski.

Siemianowice w Katowickiem. (Wybory do rady zakładowej). W hucie Laury odbyły się we wtorek wybory do rady zakładowej. Lista Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego otrzymała 720 głosów (6 mandatów i 1 zastępca), lista Zjednoczenia Zawodowego Polskiego 222 głosy (1 mandat), lista Polskiej Partii Socjalistycznej 341 głosów (3 mandaty).

Chorzów w Katowickiem. (Pięciolecie Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej). Dnia 22 kwietnia b. r. obchodziło Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w Chorzowie swa 5-letnia rocznicę założenia.

O godz. 9-tej rano odbyło się nabożeństwo na intencje Stow. z kazaniem stosownem dla młodzieży. Udział w nabożeństwie brały kościelne towarzystwa z sztandarami. Druhowie przystąpili wspólnie do Stołu Pańskiego. Wieczorem urządziło Stow. przedstawienie teatralne na sali p. Kaczmarskiego. Na to przedstawienie przybył gen. sekr. Stow. Młodz. ks. prof. Tomala, ks. patron Janik, nauczycielstwo i inni goście, których druh prezes mile przywitał, poczem Przew. ks. prof. Tomala wygłosił krótkie przemówienie. Odegrano tragedję w 5-ciu aktach p. t. „Hermenegild“, męczennik za wiarę. Teatr wypadł znakomicie. Amatorzy wywiązały się z swych ról całkiem dobrze. Podczas przerw przygrywała muzyka własna, która się wszystkim bardzo podobała. Wszystkim tym, którzy się przyczynili do upiększenia tego dnia, składamy serdeczne podziękowanie.

Nowa Wieś w Katowickiem. (Opórni ludzie). Górniczy Jan Grz., Alfons Dz., Franciszek Chw., i Tomasz G., którym odrzucono wniosek o możliwość uczęszczania dzieci do szkoły mniejszości, nie posyłał swych dzieci do szkoły polskiej przez 46 dni. Wskutek tego otrzymał każdy z nich mandat karny na kwotę 23 zł., przeciw któremu wnieśli sprzeciw. Sąd uchylił mandaty karne i skazał każdego z oskarżonych na grzywnę w kwocie 30 złotych lub 5 dni aresztu oraz ponoszenie kosztów postępowania sądowego. (A. P.)

Bielszowice w Katowickiem. (Przeciwko prześladowaniu katolików meksykańskich). W tutejszym kościele parafialnym ks. Asman z zakonu OO. Jezuitów w czasie od 15 do 22 kwietnia wygłaszał wykłady naukowo-religijne dla poszczególnych stanów. Udział w tych kazaniach był wielki. Ostatnie kazanie po niedzielnych niesporach było poświęcone prześladowaniu katolików meksykańskich przez bolszewickie rządu p. Callesa. Postanowiono wysłać odpowiednie rezolucje do naszego rządu i do poselstwa meksykańskiego w Warszawie.

Z Świętochłowickiego.

Król. Huta. (Ważne dla bezrobotnych). Mocą rozporządzenia ministra pracy i opieki społecznej z dnia 2. 4. b. r. wstrzymaną została bezrobotnym wypłata zasiłku z tyt. państwowej pomocy doraźnej, prowadzonej na zasadach uchwały Rady ministrów z dnia 4. 8. 1926 r.: 1. samotnym i żonatym bezrobotnym, którzy korzystali z zapomóg przynajmniej przez 52 tygodnie, 2. zdemobilizowanym żołnierzom, którzy korzystali już z zapomóg przez przynajmniej 26 tygodni. Pan wojewoda śląski postanowił przyjąć z pomocą wszystkim dotkniętym powyższem zarządzeniem przez objęcie tych kategorii bezrobotnych opieką specjalną. Wobec powyższego komunalny urząd pośrednictwa pracy w Królewskiej Hucie podaje do wiadomości, że wszystkim wyżej wspomnianym bezrobotnym będą w dalszym ciągu zasiłki w każdą sobotę płacone w tej samej wysokości, jak dotąd pobierali. Pierwsza wypłata zasiłków dla tych bezrobotnych będzie wypłacona w sobotę, dnia 28 kwietnia b. r. w godzinach od 9-tej do 12-tej na targowisku końskim przy ul. Katowickiej.

— (Zabiegi około utworzenia parku ludowego). Wkrótce rozpoczęte zostaną prace nad utworzeniem nowych trawników za szpitalem. Chodzi nasamprzód o to, aby zamienić mac przy kanale zueckim w ładne zieleńce w rozmiarze około 8 hektarów. Następnie mają zostać uregulowane sprawy posiadłości znajdujących się między temi trawnikami i Górą Redena. Jedną część tej strefy jest własnością Skarbofermu, którego kierownictwo już nieraz wyraziło gotowość wydzierżawienia tych placów miastu. Pozostała zaś część znajduje się w rękach właścicieli prywatnych, których decyzja do odstąpienia gruntu będzie wytyczna dla dalszej działalności magistratu w tym kierunku. Plany te są takie, aby wspomniane trawniki rozszerzyć aż do Góry Redena i w ten sposób powstałby wielki park ludowy o pojemności około 40 do 50 hektarów.

Świętochłowice. (Z kom. urzędu p.o.r. pracy.) Według najnowszych statystyk, powiat świętochłowicki posiada 4850 bezrobotnych. W ostatnim tygodniu zarejestrowano 164 nowych, zaś 224 osób przywrócono do pracy. Słowem bezrobocie maleje wszędzie wskutek rozpoczęcia sezonu budowlanego.

Lagiewniki w Świętochłowickiem. (Zaraza świn.) W gospodarstwie Teofila Grymela w Lagiewnikach Śl. wybuchła zaraza świń. Władze powiatowe zarządziły środki ostrożności, by zaraza nie rozszerzyła się.

Nowy Bytom w Świętochłowickiem. (Wybory do rady zakładowej). W ubiegły wtorek odbyły się w hucie Pokoju wybory do rady zakładowej. Zgłoszono niemniej jak 8 list. Głosowało około 90 procent uprawnionych do głosowania. Otrzymały głosów odnośnie mandatów: Lista 1 (polscy i niemieccy socjaliści) 460 głosów — 2 mandaty; lista 2 (dżicy) 230 głosów — 1 mandat; lista 3 (Gewerkverein H. D.) 228 gło-

sów — 1 mandat; lista 4 (Zjednoczenie Zawodowe Polskie) 1.103 głosów — 6 mandatów; lista 5 (dzicy) 136 głosów — żadnego mandatu; lista 6 (dzicy) 188 głosów — 1 mandat; lista 7 (Christliche Gewerkschaften) 1.275 głosów — 6 mandatów, 2 zastępców; lista 8 (Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe) 329 głosów — 1 mandat, 1 zastępcę.

Zgoda w Świętochłowickiem. (Program obchodu 3-go Maja). W piątek, dnia 21 b. m. o godz. 20-tej odbyło się zebranie Zespołu polskich stowarzyszeń w sprawie obchodu 3-go Maja itd. Wybrano komitet w następującym składzie: p. Twardoch — prezes T. C. L., p. Zwinczak — kierownik szkoły, p. Kwaśny — prezes Zw. Powst. Śl., p. Stefek — prezes Z. O. K. Z., p. Piechowa — była przew. Tow. Polek. Następnie wybrano szereg komisji. Mianowicie wybrani zostali do komisji pochodowej: pp. Stefek, Kwaśny i Hanak; do komisji festynowej i sportowej: pp. Zwinczak, Pitra, Wiśniewski, Fusek i Ryszard Twardoch; do komisji wieczornicowej (akademii): pp. Zwinczak, Kwaśny i Pałasz; do komisji propagandowej i kwesty: pp. Podkowiak, Imachowna, Płaczek, Dropała, Maciągowska, Mikołajczakowa i Królikowska. W zarysach przedstawiono program obchodów 2 i 3 maja, który komisje mają uzgodnić mianowicie: Dnia 2-go maja o godz. 7-mej akademii urządzona przez działkę szkolną. Po akademii capstrzyk i palenie sobótek. Dnia 3-go maja rano o godz. 6-tej pobudka przez miejscową orkiestrę Stow. Kat. Młodzieży. O godz. 8-mej zbiórka wszystkich stowarzyszeń i obywateli na placu szkolnym i wymarsz na nabożeństwo, które się odbędzie o godz. 9-tej. Po nabożeństwie pochód i przemówienie na placu szkolnym, poczem rozwiązanie pochodu. Po południu o godz. 3-ciej koncert urozmaicony z występami Tow. Sokół, Tow. śpiewu, działwy szkolnej itd. Wieczorem zabawa. Porządek pochodu jest mniejszej następujący (zostanie on jeszcze uzgodniony przez komisję pochodową): 1. Działwa szkolna. 2. Orkiestra. 3. Zw. Powst. Śl. 4. Nar. Zw. Powst. i b. żołnierzy. 5. Tow. Sokół. 6. Klub sportowy. 7. Tow. śpiewu. 8. Stow. kat. Młodzieży. 9. Stow. kat. Mężów. 10. Zagłoga huty Zgoda. 11. Tow. Polek. 12. Tow. katolickich Polek. 13. Tow. Dobroczynności. 14. Niezorganizowani.

Orzegów w Świętochłowickiem. (Wybory starszego brackiego). W tych dniach na kopalni „Gotthard“ w Orzegowie odbyły się wybory starszego brackiego (knapszaftowego). Przy wyborach tych ujawnił się przykry fakt kolosalnego rozbięcia robotników. O rozbięciu tem świadczy najlepiej to, że stawiono aż 8 kandydatów, z czego aż 4 niezorganizowanych. W pierwszym głosowaniu, w którym brało udział 279 uprawnionych do głosowania, żaden z 8 kandydatów nie zgromadził na siebie absolutnej większości głosów. Przy wyborach ściślejszych zwyciężył kandydat Związku górników Z. Z. P., druh Adolf Ślązok. Rozbicie szkodzi tylko robotnikom samym. Pracodawcy widząc, jakie pomiędzy nimi jest rozbiecie i jak małe zainteresowanie ich prawami, wyzyskują to na swoją korzyść.

Ruda w Świętochłowickiem. (Regulacja Nowej Bytomki.) Sp. Akc. Borsigwerk otrzymała zezwolenie na przeprowadzenie robót około regulacji wody Nowej Bytomki na terenie gminy Ruda Śl. Do prac tych wymieniona spółka przystąpi niebawem.

Z Pszczyńskiego

Kopciowice w Pszczyńskim. (Zgon nauczyciela-działacza). W dniu 15 kwietnia zmarł nauczyciel tutejszy Jerzy Orłowski, członek Związku Powstańców Śląskich i bibliotekarz T. C. L. Zmarły odznaczał się pracowitością, czystością charakteru i niestrudzoną pracą na polu kulturalno-oświatowym, to też pozostał po sobie szczerzy żal i smutek wśród bliskich i działwy szkolnej. Pogrzeb odbył się w Szarleju, miejscu urodzenia nieboszczyka, w dniu 18-go kwietnia.

Z Rybnickiego.

Paruszowice pod Rybnickiem. (Wybory do rady zakładowej) W hucie „Silesia“ odbyły się 21 i 23 kwietnia wybory do rady zakładowej. Wynik głosowania jest następujący: Zjednoczenie Zawodowe Polskie 988 głosów, Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe 750 głosów i organizacje socjalistyczne 714 głosów. Nieważnych głosów oddano 16.

Rydułtowy w Rybnickiem. (Pięć osób zaczadzonych gazami.) Tragiczną śmiercią zginęła tu pewna rodzina, składająca się z pięciu osób. Domownikom podpadło w ubiegły poniedziałek, iż mieszkanie owej rodziny było cały dzień zamknięte. Powiadomiono o tem policję, która przemocą otworzyła mieszkanie. Znalezione ojca i dwojga dzieci bez życia, zaś matka i jedno dziecko dawały już tylko bardzo słabe znaki życia. Cała rodzina została otruta gazami węglowymi.

Szczygłowice-Krywałd w Rybnickiem. (Z ruchu organizacyjnego Z. O. K. Z.) Z inicjatywy miejscowych działaczy odbyło się w budynku szkolnym w Szczygłowicach zebranie celem założenia koła Z. O. K. Z. Posiedzenie zagałę kie-

Gielda pieniężna i towarowa.

* **Katowickie ceny ziemiopłodów z dnia 25-go kwietnia 1927 r.** Płacono za 100 kilogramów franko stacja wojewódzka w walucie złotowej: Pszenica 56—59. Żyto 54—57. Owies 48—50. Jęczmień 51—53. Makuch młany 58. Osucie pszeniczne 36—37. Osucie rżane 37—38. Tendencja spokojna.

Waluty zagraniczne na giełdzie warszawskiej w dniu 24 kwietnia 1928 r.

Płacono: za dolara amerykańskiego 8.88 złotych; za funt szterlingów angielskich 43.41 złotych; za 100 franków francuskich 35.01 złotych; za 100 szylingów austriackich 125.12 złotych; za 100 koron czeskich 26.36 złotych; za 100 lirów włoskich 46.88 złotych; za 100 franków szwajcarskich 171.41 złotych; za 100 guldenów holenderskich 358.52 złotych.

* **Ceny bydła na centralnej targowicy w Mysłowicach w dniu 23 kwietnia 1928 r.** Spędzono: wołów 49, buhaj 2, krów i jałówek 778, świń 1160, cieląt 18 czyli razem 1956 zwierząt. Płacono za kilogram żywej wagi loco targowica Mysłowice łącznie z kosztami handlowymi:

Buhaje: pełnomięsiste, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej 1.50—1.70 złotych.

Jałówki i krowy: pełnomięsiste, wytuczone jałówki i krowy najwyższej wartości rzeźnej do 7 lat 1.60—1.70; wytuczone krowy i jałówki 1.50—1.59; starsze wytuczone krowy i jałówki i mniej dobre 1.40—1.49 zł. Bez wagi sprzedano 404 od 100 do 600 złotych.

Świnie: tuczne świnie ponad 150 kg 2.26 do 2.36; pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi 2.16—2.25; pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi 2.06—2.15; pełnomięsiste świnie od 80 do 100 kg żywej wagi 2.00—2.05; mięsiste świnie poniżej 80 kg 1.90—1.99 zł.

Spęd od 16—20 kwietnia: wołów 63, krów 522, cieląt 39, buhaji 115, jałówek 45, świń 1849 razem 2633. Ogólny spęd wyniósł 1284 sztuk więcej niż w ostatnim okresie sprawozdawczym. Przebieg targu stały.

* **Ceny bydła na targowicy miejskiej w Poznaniu z dnia 24 kwietnia 1928 r.** Spędzono: 770 sztuk bydła, 3.157 świń, 635 cieląt, 154 owiec, razem 4716. Płacono za 100 kilogramów żywej wagi:

Woły: pełnomięsiste, wytuczone woły, najwyższej wartości rzeźnej, niezaprężane 160—166; pełnomięsiste, wytuczone woły od 4—7 lat 150—152; młode mięsiste, niewytuczone i starsze wytuczone 130 do 136 złotych.

Stadniki: pełnomięsiste, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej 150—157; pełnomięsiste, młodsze 140—146; miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze 126—130 złotych.

Jałówki i krowy: pełnomięsiste, wytuczone jałówki najwyższej wartości rzeźnej 166; pełnomięsiste wytuczone krowy, najwyższej wartości rzeźnej do 7 lat 156—160; starsze wytuczone krowy i mnej dobre młodsze krowy i jałówki 146 do 148; miernie odżywione krowy i jałówki 130—134; licho odżywione krowy i jałówki 100—108 złotych.

Cieleta: najprzedniejsze cieleta tuczne 150 do 156; średnio tuczne cieleta i najprzedniejsze ssaki 140—146; mniej tuczne cieleta i dobre ssaki 126—132; liche ssaki 116—120 złotych.

Owce: jagnięta tuczne i młodsze skopy tuczne 40—147; starsze skopy tuczne, liche jagnięta tuczne i dobrze odżywione skopy i owce 124—130 złotych.

Świnie: pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi 186—190; pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi 180—182; pełnomięsiste od 80—100 kg żywej wagi 174—178; mięsiste świnie ponad 80 kg 164—170; maciory i późne katastry 150—180 złotych.

Przebieg targu na świnie i owce spokojny, na resztę ożywiony.

rownik szkoły p. Jaśkiewicz. Przewodniczącym zebrania wybrano p. Miernika, sekretarzem pana Strzeje, ławnikami pp. Michalskiego i Brawańskiego. O zadaniach i celu Z. O. K. Z. przemawiali: pp. kierownik szkoły Jaśkiewicz, inżynier Wierzbicki, inżynierowa Gruszczyńska i inż. Gruszczyński. Jednocześnie postanowiono założyć koło Z. O. K. Z. W skład tymczasowego zarządu weszli: pani Gruszczyńska jako przewodnicząca, p. Jaśkiewicz jako zastępca, p. Wyczałek naucz. jako sekretarz, p. Voreiter jako zast. sekretarza, p. Sklarek jako skarbnik i pp. inż. Gruszczyński, Achtelek i Staś jako członkowie komisji rewizyjnej.

Z Tarnogórskiego

Tarn. Góry. (Szczepienie dzieci szkolnych) przeciw ospie odbędzie się w dniu 30 kwietnia w porządku następującym: od 8 do 9.50 szkoła powszechna mniejszości i gimnazjum niemieckie; od 10 do 13 szkoła powszechna II i gimnazjum państwowe żeńskie; od 13.10 do 16 szkoła powszechna I i gimnazjum państwowe męskie. Stwierdzenie wyników szczepienia odbędzie się w dniu 7 maja.

Repty Nowe w Tarnogórskim. (Pożar). Dnia 21 kwietnia powstał pożar w tutejszej szkole powszechnej. Przyczyną pożaru było nieprzestrzeganie przepisów o kominach. Straty nieznaczne.

Repty Stare w Tarnogórskim. (Przejechany przez pociąg). W ubiegłą niedzielę rano między 2 a 4 przejechany został przez pociąg zdrażający z Nakła do Tarn. Gór robotnik Ignacy Stefański stad.

Pniowiec w Tarnogórskim. (Zwłoki w studni). W niedzielę wydobyto z studni zwłoki robotnika Broła stad, który zbiegł z więzienia i ukrywał się w tutejszej okolicy. Niewatpliwie popełnił samobójstwo.

Z Lublinieckiego.

Lubliniec. (Przytrzymanie kontrabandy). Dnia 19 kwietnia w nocy został przytrzymany towar pochodzenia zagranicznego, niesiony przez bandę przemytników. Na bandę tą się natknął strażnik graniczny Józef Cepluch i odebrał 6 pakunków, które zawierały jedwab, półjedwab i wyroby bawełniane, wartości około 8000 złotych. Towar złożono w tutejszym urzędzie celnym.

Z całej Polski.

Toruń. (Okropny wypadek w czasie ćwiczeń wojsk). Dnia 18 b. m. w godzinach popołudniowych zdarzył się na poligonie toruńskim straszny wypadek. Oto w czasie ćwiczeń artyleryjskich nagle eksplodował nabój w lufie armatniej. Skutkiem wybuchu lufa została rozerwana, a działko zupełnie zdemolowane. Odłamki żelaza zabiły z obsługi działka kanoniera i plutonowego, natomiast bardzo ciężkie rany odnieśli dwaj pozostali żołnierze: sierżant i plutonowy, którzy natychmiast przewiezieni zostali do szpitala wojskowego. Śledztwo w powyższej sprawie wszczęły czynniki wojskowe.

Ciechanów. (Święto bohaterskich ułanów). Stacjonowany w Ciechanowie 11-ty pułk ułanów zaszczytnie znany z bojów o oswobodzenie Wilna w r. 1919 oraz szeregu zwycięskich walk w r. 1920, obchodził święto pułkowe i 10-lecie swego istnienia. Uroczystość pułkową zaszczycił swą obecnością p. Prezydent Rzeczypospolitej, który w towarzystwie członków domu wojskowego przybył specjalnie w tym celu do Ciechanowa. W uroczystości wzięli również udział przedstawiciele generalicji, korpusu oficerskiego oraz społeczeństwa.

Drohobycz. (Wybuch granatu). Z powiatu drohobyckiego donoszą o tragicznym epilogu zabawy dziecięcej: We wsi Gruszów gromadka dzieci, bawiąc się w polu, rozpałała ogień, do którego wrzuciła znalezione granat. W chwilę później nastąpiła straszna eksplozja. Dwoje dzieci zostało rozszarpanych w kawałki, 6 zaś odniosło ciężkie rany. Ranne dzieci w wieku 3—8 lat przewieziono do groźnym stanie do szpitala.

Sprawy kościelne.

Liberalny „Journal des Debats“ o Calles'ie.

Nareszcie i francuska prasa niekatolicka zaczyna zajmować się prześladowaniem Kościoła w Meksyku. Liberalno-prawicowy „Journal des Debats“ umieścił w dniu 12-ym b. m. wielki artykuł swego kierownika, Augusta Gauvain, który na politykę prezydenta Calles'a patrzy jak na laicyzację nie znającą miary. Co się tyczy wypadków meksykańskich, to pismo stwierdza wyraźnie, że nie chodzi tu o walkę wolnościową przeciwko agentom hiszpańskim, jak to miało miejsce w czasie poprzednich konfliktów południowo-amerykańskich z klerem: Calles chce zniszczyć autorytet księży meksykańskich. Domaga się od nich bezwzględного posłuszeństwa. Zakazuje im korzystania z praw obywatelskich. Wszelkie stosunki ze Stolicą Apostolską uważa za przestępstwo i, stosując konsekwentnie swój system aż do końca, polecił rozstrzelać księży, nie chcących mu ulec. Dobitnie podkreślony został tyrański charakter rządu Calles'a, który przedłużył trwanie swego urzędu prezydenta przez prosty dekret i, mimo wszelkich przeszkód, postanowił utrzymać się przy władzy.

Katolicy w Stanach Zjednoczonych.

Stany Zjednoczone Ameryki Północnej liczą 16 750 000 katolików różnej narodowości: irlandzkiej, polskiej, niemieckiej, włoskiej. Liczba katolików wzrasta z roku na rok. W r. 1927 przybyło ich 175 tysięcy. Natomiast przysto wszystkich innych 16 wyznań wynosi 150 tysięcy. Baptyści i Prezbysterianie mieli wyznawców mniej, niż w roku poprzednim.

Proces beatyfikacyjny ofiar powstania bokserów.

W dniu 23-im ub. m. odpłynął z Marsylii misjonarz ks. Tiventino, udający się do wikariatu Soei-Yan w północnych Chinach w charakterze vice-postulatora procesu beatyfikacyjnego biskupa Hamera i towarzyszy, którzy zginęli śmiercią męczeńską w czasie powstania bokserów w roku 1900.

Ostatnie telegramy.

Obrady budżetowe w komisji

Warszawa. (Pat.) Po referacie sprawozdawcy budżetowego Ministerstwa Przemysłu i Handlu, p. Zarańskiego, przeprowadzono głosowanie nad tym budżetem, przyczem budżet został przyjęty w brzmieniu rządowym z wnioskami, przedstawionymi przez referenta.

Następnie komisja przystąpiła do budżetu Ministerstwa Reform Rolnych. Na wstępie zabrał głos Minister Staniewicz, który wskazał, że przeludnienie wsi jest skutkiem tego, iż mało rozwinięty przemysł nie może wchłonąć nadwyżki ludności a wychodźstwo jest utrudnione. Dobrobytu wsi nie podniesiemy bez uporządkowania struktury agrarnej Polski. Aby móc przystąpić do przebudowy ustroju agrarnego, musimy mieć stałą walutę, dalej możliwość umieszczania poważnych sum i możliwość kredytów, wreszcie przez racjonalną politykę musi być rolnikowi zapewniony dobrobyt. Rozwój Banku Rolnego jest wspaniałą. Dzięki niemu przywrócony został kredyt długoterminowy. Operacje Banku rozwijają się tak dobrze, że tytułem próby Minister zamierza zlecić mu parcelację majątku państwowego. W zakresie parcelacji zrobiono w ostatnim roku więcej, niż poprzednio. Od większej własności do małej przeszło zgórą 300 000 hektarów. Ceny ziemi istotnie poszły w górę, lecz jest to gospodarczo uzasadnione.

Po przemówieniu ministra komisja wyłoniła specjalną komisję z 5 posłów dla zapoznania się ze stanem przedsiębiorstw.

W dyskusji poseł Baran z Bloku ukraińsko-białoruskiego, wskazuje na polityczną stronę reformy rolnej, przyczem skarży się na stronniczość w wykonywaniu jej oraz porównuje ją z polityką kolonizacyjną rządu pruskiego. Odpowiadając na wywody posła Barana, poseł Rataj stwierdza, że ustawa pruska ma charakter polityczny, podczas gdy polska reforma ma charakter społeczny i gospodarczy. W naszej ustawie niema nic niedemokratycznego. Głosowanie nad zgłoszonymi wnioskami odbędzie się we czwartek.

Awantury podczas mowy Stresemanna.

Monachium. (WTB.) Podczas zgromadzenia wyborczego, na którym przemawiał Stresemann, przyszło do burzliwych demonstracji. Skrajni nacjonalisci, zwolennicy osławionego Hitlera, przerywali mowę Stresemanna gwizdkami i odśpiewaniem hymnu niemieckiego oraz swojego hymnu. Stresemann na końcu swej mowy wyraził ubolewanie, że nacjonalisci nie szanują nawet świętości hymnu narodowego i nadużywają go jako środka walki. Ponieważ nie zdołano przywrócić spokoju, zebranie zostało przerwane, a policja musiała opróżnić salę. Gdy Stresemann opuszczał salę, nacjonalisci wznosili okrzyki na cześć Hitlera.

Monachium. (WTB.) W mowie, wygłoszonej na rozbitym przez skrajnych nacjonalistów zebraniu, min. Stresemann uzasadniał słuszność swej dotychczasowej polityki zagranicznej. Stresemann wychodzi ze założenia, że Niemcy przegrały największą w dziejach wojnę. Celem Locarna było przeszkodzić, aby Francja nie osiedliła się na stałe w Nadrenji, a zarazem spowodować Anglię do dania pomocy, gdyby kiedykolwiek Nadrenja miała stać się przedmiotem zbrojnego zatargu. Gdyby w roku 1923 politykę prowadzili nacjonalisci, to byłaby w Niemczech wybuchła wojna domowa, a państwo zostałoby było wydane na łup bolszewizmu. Stanowisko nacjonalistów jest więc dowodem, że nie znają poczucia odpowiedzialności.

Pomimo tego, że nacjonalisci zwalczają teraz Stresemanna, stwierdził on, iż większa część narodu godzi się na jego politykę. Niemiecki minister spraw zagranicznych, ktokolwiekby nim był, musi mieć naród za sobą. Jedyną rzeczą, na której może się dzisiaj opierać kierownik polityki, jest poczucie solidarności całego narodu, które okazało się tak silnym podczas walk plebisycytopowych na Wschodzie.

Czy „Bremen” odleci?

New York. (WTB.) Według ostatnich telegramów jest mało prawdopodobne, aby lotnicy mogli na samolocie „Bremen” odlecieć. Z powodu tego, że powłoka lodu na wyspie stopniała, byłoby rzeczą prawie niemożliwą puścić samolot w ruch. Wobec tego lotnicy udadzą się prawdopodobnie do Ameryki na samolocie Forda, który przywiózł części zapasowe dla „Bremena”.

New York. (PAT.) Do Quebec przybył z Nowego Jorku pułk. Lindbergh, przywoząc ze sobą szczepionkę przeciwko zapaleniu płuc dla lotnika Lloyd Benetta, który niebezpiecznie zachorował podczas podróży do Greenly Island, gdy spieszył aeroplanem z pomocą europejskim lotnikom. Lindbergh przebył 500 mil w 4 godziny, pomimo nawałnicy śnieżnej i przywiózł do szpitala szczepionkę oraz 3 białe myszy, niezbędne dla zastrzyku. Benetta jednakowoż zmarł pomimo natychmiastowej pomocy.

Śmierć gen. Wrangla.

Bruksela. (PAT.) Zmarł tu gen. Wrangel, znany wódz armii walczącej z bolszewikami.

Losy I kl. 17. Polskiej Loterii Państwowej

już kupują wszyscy tylko w jednej największej, najstarszej i najszcześniejszej w Polsce kolekturze

E. LICHTENSTEIN i S-ka
Egz. od 1835 r.

Warszawa, Centrala kolektury, **Marszałkowska 146.**

Oddział zamiejski:

Łódź, Piotrkowska 72, gm. Grand-hot.

Ilość i suma wygranych znacznie zwiększona

Z 20 milionów złotych na
Zł. 24 miliony

Główna zł. 700.000 wygrana

Przyczem zwracamy uwagę, że tylko za zł. 10 (1/4 losu), lub za zł. 20 (1/2 losu), lub też za zł. 40 (1 losu)

grać można przez wszystkie 5 klas, a mianowicie

wygr. w kl.	I otrzymuje	los do klasy	II
„ „	„ „	„ „	III
„ „	„ „	„ „	IV
„ „	„ „	„ „	V

Co drugi los wygrywa. Co drugi los wygrywa.

Uszczęśliwiliśmy już tysiące rodzin.

W ostatnich ciągnięciach w naszej szczęśliwej kolekturze padły następujące większe wygrane:

Zł. 275.000 . . .	na Nr. 40223	Zł. 15.000 . . .	na Nr. 72849
„ 250.000 . . .	„ 18690	„ 15.000 . . .	„ 67984
„ 200.000 . . .	„ 57918	„ 10.000 . . .	„ 59895
„ 150.000 . . .	„ 19502	„ 10.000 . . .	„ 55609
„ 100.000 . . .	„ 28583	„ 10.000 . . .	„ 16725
„ 100.000 . . .	„ 16436	„ 10.000 . . .	„ 46051
„ 100.000 . . .	„ 13994	„ 10.000 . . .	„ 45027
„ 75.000 . . .	„ 10551	„ 10.000 . . .	„ 44350
„ 50.000 . . .	„ 40947	„ 10.000 . . .	„ 39582
„ 50.000 . . .	„ 47908	„ 10.000 . . .	„ 6876
„ 50.000 . . .	„ 26338	„ 10.000 . . .	„ 2342
„ 50.000 . . .	„ 72883	„ 10.000 . . .	„ 40101
„ 50.000 . . .	„ 61282	„ 10.000 . . .	„ 15056
„ 35.000 . . .	„ 33368	„ 5.000 . . .	„ 102841
„ 25.000 . . .	„ 37235	„ 5.000 . . .	„ 71127
„ 25.000 . . .	„ 27700	„ 5.000 . . .	„ 75974
„ 25.000 . . .	„ 20045	„ 5.000 . . .	„ 104324
„ 25.000 . . .	„ 19223	„ 5.000 . . .	„ 84959
„ 25.000 . . .	„ 90848	„ 5.000 . . .	„ 22952
„ 15.000 . . .	„ 75071	„ 5.000 . . .	„ 13415
„ 15.000 . . .	„ 67682	„ 5.000 . . .	„ 46470
„ 15.000 . . .	„ 54695	„ 5.000 . . .	„ 23812
„ 15.000 . . .	„ 36180	„ 5.000 . . .	„ 70050

i dużo, dużo po 3,000, 2,000, 1,000 i t. d. i t. d. Graczom naszym za wygrane u nas losy wypłaciliśmy już

kilkadziesiąt milionów złotych.

Łaskawe zlecenia prowincji załatwiamy zgodnie z naszą tradycją, odwrotną pocztą szybko i punktualnie.

UWAGA: Centrala kolektury naszej, jako koncesjonowana przez Min. Skarbu Kantor wymiany, załatwia: kupno — sprzedaż wszelkich papierów państwowych, Dolarówek itp. walorów, oraz wszelkich walut zagranicznych w złocie, srebrze i papierze.

Konto PKO dla Warszawy 9.374.

Konto PKO dla Łodzi 64.209.

Ze względu na wielki popyt jakim cieszą się losy naszej szczęśliwej kolektury prosimy o spieszniejsze zamawianie losów, gdyż załatwić będziemy mogli tylko wcześniejsze zamówienia.

W tem miejscu wyciąć i nam łaskawie przesłać.

Zamówienie G-S.

Do najszlachetniejszej w Polsce kolektury

E. LICHTENSTEIN i S-ka, WARSZAWA
Marszałkowska 146.

Niniejszem upraszam o przysłanie mi I-iej klasy 17 Loterii Państwowej

..... całych po zł. 40
..... półówek po zł. 20
..... czwartek po zł. 10

Należność, po otrzymaniu losów, wpłać do PKO na Nr. 9.374 czekiem, nadesłanym mi przez kolekturę.

Imię i nazwisko .....

Dokładny adres .....

Rozpowszechniajcie naszą gazetę

Rokowania polsko-niemieckie.

Warszawa. (PAT.) Minister Twardowski złożył Rządowi polskiemu sprawozdanie z przebiegu rozmów, prowadzonych w Wiedniu z pełnomocnikiem Niemiec do rokowań handlowych, Hermesem. Po wysłuchaniu tego sprawozdania ustalono pogląd Rządu polskiego na dalszy bieg rokowań handlowych z Niemcami. Dążąc do ułagodzenia dalszych prac w komisjach, Rząd polski postanowił zwrócić się do rządu niemieckiego o pewne wyjaśnienia w związku z rozmowami wiedeńskimi.

Nadużycia lekarzy.

Praga. (WTB.) Jak donoszą dzienniki, w Koszycach natrafiono na ślad wielkich nadużyć, popełnianych przez lekarzy tamtejszej kasy chorych. Sumy przeniewierzone dochodzą do miliona koron. Nadużycie dokonywano przez wypisywanie kartek o wizytach chorych, jakie wcale nie miały miejsca.

Program radiowy.

Piątek, 27 kwietnia.

Katowice, fala 422 m.

16.20 Komunikaty Polskiego Związku Zrzeszeń Gosp. Woj. Śl. — 16.40 Odczyt — 17.05 Komunikaty wydziału skarbowego województwa śląskiego — 17.20 Wykład języka polskiego — 17.45 Koncert z udziałem kwartetu smyczkowego Polskiego Radia w Katowicach. W programie muzyka taneczna 18-go i 19-go stulecia — 18.55 Komunikaty Towarzystwa Tatrzańskiego i sportowy — 19.00 Rozmaitości — 19.30 Autorecytacje pani Marji Szczeptańskiej — 19.55 Pogadanka muzyczna z Warszawy — 20.15 Koncert symfoniczny z Filharmonii warszawskiej — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty — 22.30 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Warszawa, fala 1.111 m.

12.00 Sygnał czasu i komunikaty — 15.00 Komunikaty meteorologiczne i gospodarcze — 15.30 i 15.55 Odczyty dla maturzystów szkół średnich — 16.20 Przegląd wydawnictw periodycznych — 16.40 Lekcja języka angielskiego — 17.20 Transmisja odczytu z Krakowa — 17.45 Koncert orkiestry związku drukarzy — 19.05 Komunikat rolniczy — 19.15 Rozmaitości — 19.30 Odczyt dla sportowców — 19.55 Pogadanka muzyczna — 20.15 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty.

Kraków, fala 566 m.

12.00 Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej, komunikaty oraz muzyka z płyt gramofonowych — 15.00 Komunikaty meteorologiczne i gospodarcze — 15.30 i 15.55 Transmisja odczytu dla maturzystów szkół średnich — 19.40 i 17.20 Odczyty — 17.45 Transmisja koncertu z Warszawy — 19.05 Komunikat rolniczy — 19.15 Rozmaitości — 19.35 Przegląd radiowy — 20.00 Hejnał z wieży Mariackiej i komunikaty — 20.15 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii warszawskiej.

Poznań, fala 344.8 m.

13.00 Koncert kwintetu smyczkowego. W przerwie koncertowej giełda pieniężna — 17.20 Transmisja odczytu z Krakowa — 17.45 Koncert wokalny — 19.15 Rzeczy ciekawe — 19.30 Odczyt higieniczny — 19.55 Komunikaty gospodarcze — 20.15 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii warszawskiej — 22.00 Sygnał czasu i komunikaty — 22.50 Muzyka taneczna.

Wrocław, fala 322.6 m.

Gliwice, fala 250 m.

16.30 Kompozycje Wagnera i Verdiego — 18.25 Transmisja z Gliwic: Obrazki z Górnego Śląska — 19.25 Sportowcy przed mikrofonem — 20.30 Koncert muzyki lekkiej.

Berlin, fala 483.9 m.

16.00 Odczyt — 16.30 Koncert orkiestry — 19.00 Szachy — 19.25 do 20.30 Odczyty. Następnie koncert kompozytorów współczesnych — 22.30 Muzyka lekka.

Wiedeń, fala 217,2 m.

16.15 Koncert — 18.00 i 18.30 Odczyty — 18.55 Plakaty międzynarodowej wystawy prasowej w Kolonii — 19.30 Koncert muzyki Mozarta.

Wesoły kacik.

Dobry służący.

Hrabia: Janie! Nie czyściłeś dzisiaj mego ubrania?
Służący: Po czym Pan Hrabia poznał?
Hrabia: Zostawiłem w kieszeni cygaro i znalazłem je dzisiaj.

Filozof.

— Bywało ze mną czasami tak kiepsko, że nie miałem nawet na papierosa.
— To musiałeś być strasznie nieszczęśliwy?
— Nie, przecież nie palę.

Chińcy przeciwko Japonii.

Paryż. (WTB.) Główny zarząd nacjonalistów chińskich ogłosił manifest, w którym protestuje przeciwko wysyłce wojsk japońskich do Szantungu. Manifest zaznacza, że oświadczenie japońskie, jakoby krok ten był spowodowany troską o los Japończyków, zamieszkałych w Chinach, jest tylko pozorem. Wywołać to może tak poważne wydarzenia, że za nie nie można będzie czynić Chińczyków odpowiedzialnymi.

Grabieże w Chinach.

Szanghai. (PAT.) Generał wojsk nacjonalistycznych Feng-Yu-Siang wkroczył do stolicy prowincji Szantungu, Tsi-Nan-Fu prawie bez oporu ze strony zdemoralizowanych oddziałów północnych. Dziesiątki tysięcy dezertorów ucieka w kierunku Cze-Foo i Wei-Hai-Wei, dokonując po drodze gwałtów i grabiąc mienie ludności.

SPORT

Tabela rozgrywek piłki nożnej o mistrzostwo katowickiego okręgu sportowego Śl. Zw. Mł. Polsk. II. serja.

Niedziela 29. IV. 1928 r. S. M. P. Katedra Katowice — S. M. P. Józefowice.
Niedziela 29. IV. 1928 r. S. M. P. Siemianowice — S. M. P. N. M. P. Katowice.
Niedziela 6. V. 1928 r. S. M. P. Józefowice — S. M. P. Bogucice.
Niedziela 6. V. 1928 r. S. M. P. Katedra Katowice — S. M. P. Siemianowice.
Niedziela 13. V. 1928 r. S. M. P. Bogucice — S. M. P. Siemianowice.
Niedziela 13. V. 1928 r. S. M. P. Katedra Katowice — S. M. P. N. M. P. Katowice.
Niedziela 20. V. 1928 r. S. M. P. N. M. P. Katowice — S. M. P. Bogucice.
Niedziela 20. V. 1928 r. S. M. P. Józefowice — S. M. P. Siemianowice.
Niedziela 27. V. 1928 r. S. M. P. N. M. P. Katowice — S. M. P. Józefowice.
Niedziela 27. V. 1928 r. S. M. P. Katedra Katowice — S. M. P. Bogucice.

Celem dokończenia I serji, rozegrają w niedzielę, dnia 3 czerwca 1928 r. w Katowicach zawody drużyny S. M. P. N. M. P. Katowice — S. M. P. Józefowice.

Zawody rozpoczynają się punktualnie o godz. 3 na boisku drużyn S. M. P., podkreślonych jak wyżej. Katowice, dnia 24 kwietnia 1928 r.

Sylwester Wróbel,
naczelnik okręgu katowickiego
Śl. Zw. Młodz. Polsk.

Ognisko Młodz. Łagiewniki I. drużyna — S. M. P. Świętochłowice I. drużyna 2:0 (2:0) dla Świętochłowic. II. drużyna 1:0 dla Świętochłowic.

Komunikat Nr. 7

z posiedzenia zarządu podokręgu Śl. Z. O. P. N. Rybnik z dnia 19 kwietnia b. r.

Obecni pp. Penkała, Oleś, Nitawski, Szymik, Szoltysek, Nowak, Ochwat, Ikielek i Reiss.

1. Protest K. S. Pierwszy Chwałowice przeciw zawodom o mistrzostwo kl. B a Kol. K. S. Sarmata Rybnik z powodu niedopuszczenia spóźnionego 11-tego gracza K. S. Pierwszy przez sędziego uwzględniono i wyznaczono termin ponownego rozegrania zawodów w dzień 17 maja b. r. o godz. 17-tej na boisku w Chwałowicach.

2. Ukarano gracza Ryszarda Bednorza z K. S. Pierwszy Chwałowice za nieposłuszeństwo wobec sędziego zawieszeniem od dnia 19. IV. do dnia 10. V. b. r., zaś gracza Wilhelma Tkocza z K. S. Kościuszkowscy Rydułtowy za słowną obrazę sędziego od dnia 19. IV. b. r. do dnia 17. V. b. r.

3. Zezwala się K. S. 23 Czerwionka na urządzenie festynu sportowego w dniu 15 sierpnia b. r. na boisku w Czerwionce.

4. Na wniosek K. S. Silesia Rybnik-Paruszowice przesunięto zawody o mistrz. kl. B pomiędzy Kol. K. S. Sarmata Rybnik i K. S. Silesia Rybnik-Paruszowice w dniu 13. V. b. r. na godz. 14.30.

5. Na doniesienie K. S. Jedność Łaziska Górne w sprawie nieodpowiadania na korespondencję wyżej wymienionego klubu, donosimy, iż w przyszłości za analogiczne wypadki kluby zostaną w myśl przepisów ukarane.

6. Przydzielono do podokręgu K. S. Jedność Łaziska Górne (Kopamina).

7. Zezwala się K. S. Silesia Rybnik-Paruszowice na urządzenie uroczystości sportowej w dniu 7. VI. b. r.

8. Konflikt klubów K. S. 23 Czerwionka i K. S. Concordia Knurów z powodu niedotrzymania umowy ze strony K. S. Concordia Knurów w dniu 9. IV. b. r. załatwiono jak następuje: 1. K. S. Concordia Knurów płaci tytułem odszkodowania kosztów podróży i wydatków faktycznych w wysokości 64,92 złotych, płatne w terminie do dnia 19. V. b. r. 2. Nakłada się na K. S. niezgłoszenia zawodów w dniu 9. IV. b. r. do podokręgu O. K. S.

Przypomina się klubom uregulowania zaległości Śl. Z. O. P. N. (podokręg) w terminie przepisanych, w innym razie nastąpi automatyczne zawieszenie w myśl przepisów Śl. Z. O. P. N.

10. Zaznacza się klubom jeszcze raz, że sekret, podokręgu znajduje się przy ul. Mikołowskiej 51 (Szymik).

11. Według uchwał zarządu podokręgu i zatwierdzenia tychże przez Wydz. gier i disc. Katowice rozgrywają II. druż. B-Ligi klubów podokręgu zawody o mistrz. kl. C, i wyznacza się terminy Iserji zawodów o mistrzostwo kl. C podokręgu jak następuje:

13-go maja 1928 r.

K. S. Sokół Kop. Roemer — K. S. 27 Gołkowice o godz. 17-tej. K. S. Naprzód 23 II Rydułtowy — K. S.

Jedność Łaziska Górne o godz. 15-tej. K. S. Rybnik 20 II — K. S. Czerwionka II o godz. 17-tej.

20-go maja o godz. 17-tej.

K. S. Sokół Kop. Roemer — K. S. Rybnik 220 II. K. S. 23 Czerwionka II — K. S. Naprzód 23 II Rydułtowy. K. S. Jedność Łaziska Górne — K. S. 27 Gołkowice.

3-go czerwca o godz. 17-tej

K. S. Jedność Łaziska Górne — K. S. Rybnik 20 II. K. S. 23 Czerwionka II — K. S. Sokół Kop. Roemer. K. S. Naprzód 23 II Rydułtowy — K. S. 27 Gołkowice.

10-go czerwca o godz. 17-tej

K. S. Jedność Łaziska Górne — K. S. 23 Czerwionka II. K. S. Rybnik 20 II — K. S. 27 Gołkowice. K. S. Naprzód 23 II Rydułtowy — K. S. Sokół Kop. Roemer.

17-go czerwca o godz. 17-tej

K. S. Sokół Kop. Roemer — K. S. Jedność Łaziska Górne. K. S. 27 Gołkowice — K. S. 23 Czerwionka II. K. S. Naprzód 23 II Rydułtowy — K. S. Rybnik 23 II.

Gospodarzami są kluby wymienione w tabeli na pierwszym miejscu.

Komunikat Nr. 5

Górnośląskiego Związku okręgowego piłki nożnej.

Ośrodek Wychowania Fizycznego przy 23 dywizji piechoty w Katowicach zwrócił się do Śl. O. Z. P. N. z prośbą o urządzenie turnieju piłkarskiego o nagrodę wędrowną Ośrodka (puhar) w dniu święta narodowego 3 Maja, w którymby wzięły udział poszczególne kluby miasta i powiatu katowickiego.

1) Wydział Gier i dyscypliny rozpatrując prośbę, postanowił przychylić się do prośby Ośrodka i uchwalił rozegrać w tym dniu turniej piłkarski systemem siedemkowym i sposobem rozgrywek pucharowych.

2) Do turnieju wyznacza się następujące kluby: 1. Kolejowy Klub Sportowy Katowice, 2. Policyjny Klub Sportowy Katowice, 3. K. S. Słowian Bogucice, 7. K. S. Diana Katowice, 8. K. S. Dąb w Debie, 9. K. S. 06 Mysłowice, 10. K. S. 1909 Mysłowice, 11. K. S. Naprzód Załęże, 12. K. S. Bogucice 20, 13. K. S. Orzeł Wełnowiec, 14. K. S. Ligocianka Katowice-Ligota, 15. K. S. Rozwój Katowice, 16. K. S. Haller Wełnowiec.

3) W zawodach biorą udział pierwsze drużyny wyżej wymienionych klubów. Każdy drużyna składa się z 7-miu graczy, a mianowicie: z bramkarza, jednego obrońcy, 2 pomocników i 3 w napadzie.

4) Zawody trwają 15 minut t. j. 2 razy po 7 minut z jednogminutową przerwą. Sposób wyboru boiska jak przy wszelkich innych rozgrywkach.

5) Ocena zawodów: bramka 5 punktów, corner 2 punkty. Zwycięzca jednych zawodów jest tą drużyna, która zdobędzie najwięcej punktów. Drużyna przegrywająca zawody, ustępuje z turnieju. W razie nierozstrzygnięcia przedłuża się zawody o 5 minut.

Puchar zdobywa drużyna, która uzyska w turnieju najwięcej zwycięstw.

6) Warunki zdobycia pucharu na własność: Puchar rozgrywany będzie rokrocznie w dniu święta narodowego 3-go Maja systemem siedemkowym i sposobem pucharowym pomiędzy pierwszymi drużynami miasta i powiatu katowickiego.

Na własność zdobędzie puchar ten drużyna, która go zdobędzie 3 razy z rzędu lub pozarzędem.

7) Turniej odbywa się w czterech kolejkach i to:

I. kolejka:

- 1) K. S. Dąb — K. S. Bogucice 20 o godz. 14-tej
- 2) K. S. Słowian — Kolejowy Klub Sportowy o godzinie 14,15.
- 3) K. S. Orzeł — K. S. Diana Katowice o godz. 14,30.
- 4) K. S. 09 Mysłowice — Polic. Klub Sportowy o godzinie 14,45.
- 5) K. S. Haller — K. S. 06 Mysłowice o godz. 15-tej.
- 6) K. S. I. F. C. — K. S. Ligocianka o godz. 15,15.
- 7) K. S. 06 Katowice — K. S. Naprzód Załęże o godzinie 15,30.
- 8) K. S. Pogoń Katowice — K. S. Rozwój Katowice o godz. 15,45.

15 minut pauzy i losowania pomiędzy zwycięzcami I. kolejki.

II. kolejka 16,30 do 17,30.

15 minut przerwy i losowania pomiędzy zwycięzcami II. kolejki.

III. kolejka od 18 do 18,30.

Pauza 15 minut.

IV. kolejka (finał) o godz. 18,45.

8. Drużyny winny stawić się punktualnie na boisku w czasie wyznaczonym w punkcie 7. Każda drużyna przynosi jedną piłkę ze sobą. Lokal ubierania dla graczy w szkole średniej przy ulicy Warszawskiej.

Drużyny, przyjeżdżające koleją względnie tramwajem, otrzymują zwrot kosztów podróży.

Sędziów stawia Okręgowe Kolegium Sędziów.

9) Zawody odbędą się na boisku Policyjnego Klubu Sportowego w Katowicach.

10) Towarzystwa, których drużyny są wyżej wymienione prosi się, by wystawili siedemkę w najsilniejszym składzie, by cel zawodów, a mianowicie propagandowy został całkowicie osiągnięty. Na zawodach będą obecni przedstawiciele władz i to podkreślamy, że należy dołożyć wszelkich starań, by impreza wypadła jak najokazalej.

Za Wydział gier i dyscypliny
Cyganek, sekretarz. Korbela, przewodn.

Teatr Polski w Katowicach

„Szpieg“.

W czwartek, dnia 26 b. m. sensacyjna sztuka Ki-stenmaeckersa „Szpieg“ ze świetnymi wykonawcami ról głównych pp.: M. Strońska, dyr. W. Nowakowskim i W. Kuncewiczem na czele.

Drugie przedstawienie dla dzieci.

W czwartek, dnia 26 b. m. o godz. 4-tej po południu drugi i ostatni występ Ninki Wilińskiej i Benedykta Hertza. Pierwsze przedstawienie dla dzieci zapełniło widownię Teatru po brzegi młodocianą publicznością, która wykonawców przyjmowała entuzjastycznie i darzyła niemiłkającymi oklaskami. Pozostałe bilety do nabycia w kasie Teatru.

„Tannhäuser“.

W sobotę, dnia 28 b. m. o godz. 7-mej wieczorem po raz czwarty opera romantyczna w 3 aktach R. Wagnera „Tannhäuser“ i Turniej śpiewaków na Wartburgu. Wszystkie dotychczasowe przedstawienia „Tannhäusera“ odbyły się przy doszczętnie wysprzedanej widowni. Na sobotnie przedstawienie pozostała już niewielka ilość biletów, które można nabywać wcześniej w kasie Teatru. Tel. 24.48. Partię tytułową śpiewa p. M. Sowiński. Poza tem w partiach głównych wystąpią pp. Bielecka, Kochańska, Zunowa, Stępniewski, Narożny, Martini, Popiel i inni. Dyryguje kierownik opery p. M. Zuma.

Repertuar.

Środa, dnia 25 b. m. o godz. 4-tej po południu (występ Ninki Wilińskiej i B. Hertza).

Środa, dnia 25 b. m. o godz. 7-30 „Don Juan“.

Czwartek, dnia 26 b. m. o godz. 4-tej po południu (występ Ninki Wilińskiej i B. Hertza).

Czwartek, dnia 26 b. m. o godz. 7.30 „Szpieg“.

Sobota, dnia 28 b. m. o godz. 7-mej „Tannhäuser“ (występ M. Sowińskiego).

Teatr Polski na prowincji.

Piątek, dnia 27 b. m. „Dożywocie“, Rybnik.

Niedziela, dnia 29 b. m. „Don Juan“, Król. Huta.

Niedziela, dnia 29 b. m. „Hrabina“, Nowy Bytom.

Poniedziałek, dnia 30 b. m. „Madame Butterfly“, Tarnowskie Góry.

Poniedziałek, dnia 30 b. m. „Dożywocie“ o godz. 3.30 dla szkół, Król. Huta.

Sprawy towarzystw.

Król. Huta. „Sokół“ odbywa swe miesięczne zebranie w sobotę, dnia 28 kwietnia b. r. o godz. 7.30 wieczorem na salce Z. Z. P. przy ul. M. J. Piłsudskiego 3. Poprzednio o godz. 7-mej wiecz. odbędzie się zebrane wydziału w tym samym lokalu.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik“ spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula w Król. Hucie.

NADEŚLANE.

Wielkie Piekary. Miejscowe koło L. O. P. P. dla Wielkich Piekar i okolicy urządza podczas Zielonych świątek tydzień zabaw i gier ludowych. Interesenci, którzyby chcieli postawić karusele, budy i gryzysko w e itp. niech się zgłoszą do urzędu gminnego. Ceny za miejsca bardzo niskie. Czysty zysk na L. O. P. P.

Chcesz otrzymać posadę?

Musisz ukończyć kursa fachowe korespondencyjne prof. Sekulowicza, Warszawa, Żórawia 42. Kursy wyuczają listowni: buchalterji, rachunkowości, kupieckiej, korespondencji handlowej stenografji, nauki handlu, prawa kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego. Po ukończeniu świadectwo. Żądaj: prospektów.

„Wtór“ Najlepszy postępuje drukarnię, Łatwa praca. 3000 odbitek najtańsze woskowce i farby. Cena 160 złotych za komplet. Wysyłka za zaliczeniem pocztowym. Tytułowe zaświadczenie urzędowych i prywatnych. „Wtór“ — Warszawa — Krucza 36.

Kupujcie u naszych inzerentów!